18/09/2020

COVID-19: Η Θεία Κοινωνία στο στόχαστρο και τα μέτρα στις εκκλησίες- Οι προκλήσεις της επικείμενης Ιεραρχίας

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Στο προσκήνιο είναι και πάλι το θέμα της Θείας Κοινωνίας, καθώς τα κρούσματα της πανδημίας αυξάνονται και οι φωνές που ζητούν επιπλέον περιορισμούς στις εκκλησίες πληθαίνουν. Η αρχή έγινε με την τοποθέτηση του καθηγητή Γενετικής Μανώλη Δερμιτζάκη, που τάχθηκε υπέρ της απαγόρευσης της μετάδοσης της Θείας Κοινωνίας, ή υπέρ της χρήσης διαφορετικών κουταλιών. Όπως ήταν φυσικό, η θέση αυτή προκάλεσε την άμεση παρέμβαση Ιεραρχών, που βλέπουν το θέμα να ανασύρεται εκ νέου.

Ερωτηθείς σχετικά ο κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Στέλιος Πέτσας ξεκαθάρισε ότι παρά το γεγονός ότι μελετώνται αρκετά μέτρα, το θέμα της Θείας Κοινωνίας είναι οριζόντιο και θα δεν έχει καν τεθεί από την επιτροπή των λοιμωξιολόγων. Τόσο Θεία κοινωνία, ο τρόπος μετάδοσής της, τα μέτρα στους ναούς και κυρίως η χρήση μάσκας, αλλά και η στάση της Εκκλησίας στην πανδημία αναμένεται να

απασχολήσουν την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος η οποία σύμφωνα με πληροφορίες θα συγκληθεί από 6 έως 8 Οκτωβρίου.

Μάλιστα, προκειμένου να τηρηθούν τα μέτρα και οι προβλεπόμενες αποστάσεις, και με δεδομένο ότι αποκλείστηκε η εξ αποστάσεως συνεδρίαση, οι εργασίες θα πραγματοποιηθούν στο Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Πεντέλη.

Ο ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄
Περὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας
Ἄρθρον 4.
Ἡ Ι.Σ.Ι. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφαίνεται ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Εἰδικώτερον αὕτη:

α) Μεριμνᾷ διὰ τὴν τήρησιν τῶν Δογμάτων τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Ἱερῶν Παραδόσεων, διὰ τὴν ἑνότητα τῆς Πίστεως, ὡς καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν καὶ ῥυθμίζει τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἑτεροδόξων.

β) Μελετᾷ καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ληπτέων μέτρων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ Χριστεπωνύμου λαοῦ.

γ) Μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, ὡς καὶ διὰ πᾶν εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀφορῶν θέμα.

δ) Ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας, συγκαταβάσεως καὶ ἐπιεικείας τῆς Ἐκκλησίας.

ε) Ἐκδίδει κανονιστικὰς ἀποφάσεις περὶ τῆς ὀργανώσεως καὶ ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ παρόντι διαλαμβανόμενα, δημοσιευμένας διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

στ) Ἀσκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Δ.Ι.Σ., τῶν Ἀρχιερέων, τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

ζ) Ἐκλέγει τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ τοὺς Μητροπολίτας κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

η) Συγκροτεῖ εἰδικὰς ἐπιτροπάς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 10 παρ.5 ὁριζόμενα.

θ) Ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς ἀφορισμοῦ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων ὁριζόμενα.

ι) Ἐκδικάζει αἰτήσεις ἀναθεωρήσεως κατὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐναντίον Πρεσβυτέρων, Διακόνων ἢ Μοναχῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ Νόμου, περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ὁρισθησόμενα.

ια) Ψηφίζει τὸν κανονισμὸν τῶν ἐργασιῶν Αὐτῆς καὶ τῆς Δ.Ι.Σ.

ιβ) Ἀσκεῖ τὰς ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ λοιπῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων ἀπορρεούσας ἁρμοδιότητας.

ιγ) Ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 21 παρ. 3 ἀσκουμένων προσφυγῶν.

Ἄρθρον 5.
Ἀντιπρόεδρος τῆς Ι.Σ.Ι. εἶναι ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἔχων τὰ πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης. Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα, κωλυόμενον ἢ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ τοῦτον ὁ ἑπόμενος τῇ τάξει.

Ἄρθρον 6.
1. Ἡ Ι.Σ.Ι. συνέρχεται εἰς τακτικὴν συνέλευσιν αὐτοδικαίως μὲν τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις ἤθελε συγκληθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς,

α) εἴτε ἰδία αὐτοῦ πρωτοβουλία,

β) εἴτε μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

γ) εἴτε κατόπιν αἰτήσεως τοῦ 1/3 τουλάχιστον τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν πρὸς τὸν Πρόεδρον, εἰς ἣν αἴτησιν δέον ὅπως ἀναγράφωνται καὶ τὰ θέματα διὰ τὰ ὁποῖα ζητεῖται ἡ σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας. Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον β΄ περίπτωσιν ὁ Πρόεδρος ὀφείλει ὅπως προσκαλέσῃ τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας διὰ πράξεως αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἐντὸς προθεσμίας 10 ἡμερῶν ἀφ᾽ ἧς ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις καὶ δι᾽ ἡμέραν συνεδριάσεως μὴ ἀπέχουσαν πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας. Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον γ΄ περίπτωσιν ὁ Πρόεδρος ὀφείλει νὰ θέσῃ ἀμελλητὶ τὴν αἴτησιν ὑπ᾽ ὄψιν τῆς Δ.Ι.Σ. ἥτις ἀποφαίνεται παραχρῆμα ἐπ᾽ αὐτῆς, εἴτε ἀναθέτουσα εἰς τὸν Πρόεδρον νὰ συγκαλέσῃ τὴν Ι.Σ.Ι., δι᾽ ἡμέραν συνεδριάσεως μὴ ἀπέχουσαν πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας συνεδριάσεως τῆς Δ.Ι.Σ., εἴτε ἀρνουμένη τὴν σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας δι᾽ ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς της, κοινοποιουμένης εἰς τοὺς ὑποβαλόντας τὴν αἴτησιν Ἱεραρχίας. Ἐὰν οἱ ὑποβαλόντες τὴν αἴτησιν ἐμμείνουν ἐπὶ τῆς συγκλήσεως διὰ νεωτέρας

αἰτήσεως τῶν πρὸς τὸν Πρόεδρον, ἡ σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι᾽ αὐτόν, ὅστις συγκαλεῖ ταύτην εἰς ἡμέραν συνεδριάσεως μὴ ἀπέχουσαν πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Ὁ Πρόεδρος ὑπέχει κανονικὴν εὐθύνην εἰς ἣν περίπτωσιν παραλείψει νὰ συγκαλέσῃ τὴν Ι.Σ.Ι. εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖα β΄ καὶ γ΄ περιπτώσεις.

2. Ἡ Ι.Σ.Ι. συνεδριάζει βάσει ἡμερησίας διατάξεως. Ἐπὶ τακτικῆς συνελεύσεως ἡ Δ.Ι.Σ. καταρτίζει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ ὁ Πρόεδρος κοινοποιεῖ ταύτην πρὸς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας δύο τουλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς συνεδριάσεως. Ἐπὶ ἐκτάκτου συνελεύσεως τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καταρτίζει εἰς μὲν τὴν ὑπὸ στοιχεῖον α΄ περίπτωσιν ὁ Πρόεδρος, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν ὑπὸ στοιχεῖον β΄ ἡ Δ.Ι.Σ.

Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον γ΄ περίπτωσιν ἡ ἡμερησία διάταξις περιλαμβάνει τὰ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναγραφόμενα θέματα καὶ καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Καὶ εἰς τὰς τρεῖς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἡ ἡμερησία διάταξις κοινοποιεῖται εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ι.Σ.Ι. ὁμοῦ μετὰ τῆς περὶ συγκλήσεως αὐτῆς πράξεως τοῦ Προέδρου.

Ἡ Ι.Σ.Ι. δύναται ἐπὶ τακτικῆς συνελεύσεως νὰ ἀποφασίσῃ τὴν συζήτησιν καὶ ἑτέρων θεμάτων, πλὴν ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀναγράφονται ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει. Ἐὰν αἱ ἐργασίαι τῆς τακτικῆς συνόδου τῆς Ι.Σ.Ι., περατωθοῦν χωρὶς νὰ ἐξαντληθῇ ἡ ἡμερησία διάταξις, τὰ ὑπολειπόμενα θέματα συζητοῦνται ὑποχρεωτικῶς καὶ κατὰ προτεραιότητα κατὰ τὴν ἀμέσως προσεχῆ τακτικὴν σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας. Ἐπὶ ἐκτάκτου συνόδου πάντα τὰ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναγραφόμενα θέματα δέον νὰ ἐξαντληθοῦν.

3. Οἱ κατὰ τὰς συνεδριάσεις παριστάμενοι Ἀρχιερεῖς δὲν δύνανται νὰ ἀποχωροῦν ταύτης ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου. Ἡ ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου καὶ πρὸ τῆς λήψεως ἀποφάσεως ἀποχώρησις Ἀρχιερέως ἐκ τῆς συνεδρίας ὡς καὶ ἡ ἀδικαιολόγητος μὴ συμμετοχὴ ἀποτελοῦν κανονικὸν παράπτωμα. Ἡ Ι.Σ.Ι. εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐὰν οἱ παρόντες Μητροπολῖται εἶναι πλείονες τοῦ ἡμίσεος ἀριθμοῦ τοῦ συνόλου αὐτῶν. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ι.Σ.Ι. λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων νικώσης ἐν ἰσοψηφίᾳ, ἐπὶ φανερᾶς ψηφοφορίας, τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου Αὐτῆς.

Ἐπὶ ζητημάτων ὅμως θεμελιώδους κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας σημασίας καὶ σπουδαιότητος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς τῆς ἐπιβολῆς ποινῆς ἀφορισμοῦ καὶ τῆς ἀσκήσεως κατ᾽ ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν συγκαταβάσεως καὶ ἐπιεικείας τῆς Ἐκκλησίας, αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 τουλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας.

4. Τῶν ἐργασιῶν τῆς Ι.Σ.Ι. δὲν μετέχει Ἀρχιερεὺς καταδικασθεὶς τελεσιδίκως εἰς

ἀργίαν, καθ᾽ ὃν χρόνον διαρκεῖ ἡ ἀργία, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν περὶ ἐκτελέσεως ποινῶν κατὰ τῶν Ἀρχιερέων διατάξεων.

Αἱ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι συνελεύσεις τῆς Ι.Σ.Ι. διαρκοῦν οὐχὶ πέραν τοῦ μηνός, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ἀποφασισθῇ ὑπ᾽ Αὐτῆς εἰς τὴν συγκεκριμένην ἑκάστοτε περίπτωσιν.

5. Πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Ι.Σ.Ι. ῥυθμίζονται δι᾽ ἀποφάσεων Αὐτῆς, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεω